

ក្រុមការងារបច្ចេកទេសអនុវត្តគម្រោងគំរូដេ+

(REDD+ Demonstration Technical Team)

(ដេ+៖ ការកាត់បន្ថយការបញ្ចេញឧស្ម័នដែលបណ្តាលមកពីការការបាត់បង់ និងរិចរិលព្រៃឈើ)

លក្ខខណ្ឌការងារ

១. សាវតារ

យន្តការអនាគតសម្រាប់ការកាត់បន្ថយការបញ្ចេញឧស្ម័នដែលបណ្តាលមកពីការការបាត់បង់ និងរិចរិលព្រៃឈើ(ដេ+) ដែលកំពុងរៀបចំតាមរយៈអនុសញ្ញាក្របខ័ណ្ឌសហប្រជាជាតិស្តីពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ (UNFCCC) នឹងផ្តល់ឱកាសដល់កិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងរបស់កម្ពុជា ដើម្បីកាត់បន្ថយកម្រិតនៃការរិចរិលព្រៃឈើ និងជួយថែរក្សាការពារព្រៃធម្មជាតិ ក៏ដូចជាការបង្កើតព្រៃថ្មី។

រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា បានបង្ហាញនូវការគាំទ្រក្នុងការបង្កើតឲ្យមានវិធីសាស្ត្រសម្រាប់អនុវត្ត ដេ+ ដោយបានអនុម័តឲ្យមានគម្រោងសាកល្បងចំនួន២នៅឆ្នាំ២០០៨ និងឆ្នាំ២០០៩។ បន្ទាប់ពីនេះ មានគម្រោងសាកល្បងជាច្រើន បានចាប់ផ្តើមបង្កើត និងអនុវត្ត ដែលមានវឌ្ឍនភាពស្ថិតក្នុងដំណាក់កាលខុសៗគ្នា។ នៅឆ្នាំ២០១០ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា បានរៀបចំដំណើរការផែនការត្រៀមលក្ខណៈសម្រាប់ ដេ+ ដែលនាំទៅដល់ ការបង្កើតសំណើផែនការត្រៀមលក្ខណៈសម្រាប់ ដេ+នៅកម្ពុជា (ផែនទីបង្ហាញផ្លូវ)។ ឯកសារនេះបង្ហាញថាតើកម្ពុជានឹងបង្កើត គោលនយោបាយ និងវិធានការអ្វីខ្លះដើម្បីត្រៀមលក្ខណៈជាស្រេចសម្រាប់ ដេ+។

យោងតាមគោលបំណងរបស់ UNFCCC, ការកាត់បន្ថយការបញ្ចេញឧស្ម័នដែលបណ្តាលមកពីការការបាត់បង់ និងរិចរិលព្រៃឈើ(ដេ+) គឺជាការអនុវត្តនៅកម្រិតជាតិ ប៉ុន្តែពេលជាមួយគ្នានេះ ក៏អនុញ្ញាតឲ្យមានការអនុវត្ត ដេ+ ផងដែរ នៅកម្រិតថ្នាក់ក្រោមជាតិ ទៅតាមវិធានការបណ្តោះអាសន្ន និងរីកចម្រើនឈានដល់ការអនុវត្តនៅកម្រិតជាតិ។ ស្របពេលជាមួយគ្នានេះ បទដ្ឋានកាបូនជាច្រើនដែលហៅថាទីផ្សារកាបូនស្ម័គ្រចិត្ត បានគ្រប់គ្រង និងប្រើជាប្រៀបសម្រាប់អនុវត្តនៅថ្នាក់គម្រោង។ វិធីសាស្ត្រទាំងបីបែបនេះ មានការលំបាក និងឱកាសផ្សេងៗគ្នា ដែលតម្រូវឲ្យបណ្តាប្រទេសនីមួយៗ ត្រូវវិភាគ ថ្លឹងថ្លែងពិចារណា ដោយផ្អែកលើកាលៈទេសៈ និងសមត្ថភាព ដើម្បីសម្រេចជ្រើសរើសយកវិធីសាស្ត្រណាមួយដែលប្រសើរបំផុត។

ដោយរួមបញ្ចូលការអនុវត្តនៅកម្រិតជាតិ និងកម្រិតថ្នាក់ក្រោមជាតិ ត្រូវបានស្នើឡើងនៅក្នុងការចេញជាអន្តរជាតិ ថាជាមធ្យោបាយក្នុងការប្របាច់បញ្ចូលសកម្មភាពនៅថ្នាក់ក្រោមជាតិ ទៅក្នុងក្របខ័ណ្ឌគណនីជាតិ តាមរយៈវិធីសាស្ត្រសំបុកសត្វ (“nested approach”)។ ក្នុងគោលបំណងធ្វើឲ្យបានប្រសើរបំផុត វិធីសាស្ត្រនេះនឹងរួមបញ្ចូលឲ្យមានអន្តរកាលនៅក្នុងគណនីរបស់ជាតិ ដែលនៅក្នុងពេលនេះអនុញ្ញាតឲ្យមានឥណទានសម្រាប់សកម្មភាពគម្រោងជាលក្ខណៈបុគ្គល ដែលជាវិធីសាស្ត្រកណ្តាល ដើម្បីជៀសវាងការថយចុះ។ ជាមួយគ្នានេះ បទដ្ឋានកាបូនទីផ្សារស្ម័គ្រចិត្ត ក៏នឹងបង្កើតវិធីសាស្ត្រសំបុកសត្វផងដែរ សម្រាប់គម្រោងជាលក្ខណៈបុគ្គល នៅក្នុងគណនី ថ្នាក់ក្រោមជាតិ (តាមផែនយុត្តាធិការ)។ តារាងដែលបានពីការសិក្សាឯកសារ បង្ហាញពីគុណសម្បត្តិ និងគុណវិបត្តិ ដូចមានបង្ហាញក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ១។

បញ្ហាកាន់តែស្មុគស្មាញបន្ថែមទៀតនោះ ប្រទេសនានាត្រូវសម្រេចពីកំរិតនៃការអនុវត្ត ដោយមិនផ្តល់ព័ត៌មានអំពីអ្វីដែលត្រូវទាមទារក្នុងការផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានសម្រាប់ការអនុវត្តដេ+ នាពេលអនាគត ដោយសារតែនាពេលបច្ចុប្បន្ន ការចេញអំពីដេ+ កំពុងតែបន្ត និងស្របពេលជាមួយគ្នានេះ ទីផ្សារកាបូនស្ម័គ្រចិត្តនៅថ្នាក់តំបន់កំពុងអភិវឌ្ឍន៍។ ភាពមិនច្បាស់លាស់ និងគោលការណ៍ណែនាំដែលមានស្រាប់របស់ UNFCCC ស្តីពីការអនុវត្តនៅកម្រិតថ្នាក់ក្រោមជាតិ បានបញ្ជាក់ពីសារៈសំខាន់នៃការបង្កើតប្រព័ន្ធមួយ ដែលមានភាពទន់ភ្លន់សម្រាប់វាស់វែងការបូន និងកំណត់កំរិតយោង ក្នុងទម្រង់ដែលអនុញ្ញាតឲ្យមានទំនាក់ទំនងនឹងការត្រួតពិនិត្យ និងការវាយការណ៍នៅថ្នាក់ជាតិ ដោយមិនគិតពីកំរិតនៃការអនុវត្តមានការចូលចិត្តឡើយ។

ប្រសិនបើ អេដ+ នៅកម្ពុជា មានការវិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយភាពស័ក្តិសិទ្ធិ និងមានប្រសិទ្ធភាព ជាការសំខាន់ណាស់ដែលព័ត៌មាន និងមេរៀនជាបទពិសោធន៍ ដែលបានមកពីគម្រោងសាកល្បង ក៏ដូចជាព័ត៌មានស្តីពីការអនុវត្ត អេដ+ តាមទម្រង់ផ្សេងៗនៅក្នុងប្រទេសនានា ត្រូវបានចែករំលែក និងវិភាគ ដើម្បីជួយដល់ការសម្រេចចិត្ត ថាតើ អេដ+ នៅកម្ពុជាត្រូវអនុវត្តដោយរបៀបណា ។

២. គោលបំណង

គោលបំណងរបស់ក្រុមការងារបច្ចេកទេសស្តីពីការអនុវត្តគម្រោងគំរូ គឺធានាថាមេរៀន និងបទពិសោធន៍ ដែលបានមកពីការអនុវត្តគម្រោងគំរូ ត្រូវបានកត់ត្រា និងវិភាគ ដើម្បីគាំទ្រដល់ការបង្កើតវិធីសាស្ត្រ សម្រាប់អនុវត្តនៅថ្នាក់ក្រោមជាតិ ដែលជាផ្នែកមួយនៃកម្មវិធីអេដ+ថ្នាក់ជាតិ។ ក្រុមការងារបច្ចេកទេសអនុវត្តគម្រោងគំរូ ត្រូវគាំទ្រដល់ការបង្កើតគោលការណ៍ណែនាំ សម្រាប់វិធីសាស្ត្រអនុវត្តនៅថ្នាក់ក្រោមជាតិ ដែលជាផ្នែកមួយនៃវិធីសាស្ត្រសំបុកសត្វ នៅក្នុងក្របខ័ណ្ឌការងារថ្នាក់ជាតិ ដោយរួមបញ្ចូលទាំងអនុសាសន៍សម្រាប់អនុវត្តគម្រោងគំរូផងដែរ ។

៣. សមាជិកភាព

ក្រុមការងារបច្ចេកទេសអនុវត្តគម្រោងគំរូមានសមាជិកមកពី៖

- ក្រសួងមហាផ្ទៃ ចំនួន១នាក់(អគ្គនាយកដ្ឋាន រដ្ឋបាលមូលដ្ឋាន)
- ក្រសួងឧស្សាហកម្ម រ៉ែ និងថាមពល ចំនួន១នាក់(អគ្គនាយកដ្ឋាន ថាមពល)
- ក្រសួងអភិវឌ្ឍន៍ជនបទ ចំនួន១នាក់
- ក្រសួងរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់ចំនួន១នាក់
- ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុចំនួន១នាក់
- ការិយាល័យពាក់ព័ន្ធ រដ្ឋបាលព្រៃឈើ១នាក់,
- ការិយាល័យពាក់ព័ន្ធ អគ្គនាយកដ្ឋានរដ្ឋបាលការពារអភិរក្សធម្មជាតិ ១នាក់
- ការិយាល័យពាក់ព័ន្ធ រដ្ឋបាលជលផល១នាក់
- សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាយោបល់ អេដ+ កម្ពុជា ចំនួន៣នាក់ ដែលមានជំនាញ និងបទពិសោធន៍ពាក់ព័ន្ធ (ក្រុមប្រឹក្សាយោបល់នឹងចាត់តាំងសមាជិកក្រុមមកចូលរួម)
- លេខាធិការដ្ឋានក្រុមការងារ អេដ+ កម្ពុជា ចំនួន២នាក់ នឹងត្រូវចាត់តាំងដោយ ប្រធានលេខាធិការដ្ឋាន។

សមាជិកទាំងអស់ត្រូវចាត់តាំងតំណាងមកចូលរួមជំនួសក្នុងកិច្ចប្រជុំនានា ប្រសិនបើមានធុរៈចាំបាច់។ យោងតាមតម្រូវការជាក់ស្តែង អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលដែលមានបទពិសោធន៍ នឹងអាចអញ្ជើញមកចូលរួមក្នុងកិច្ចប្រជុំ។

៤. ប្រតិបត្តិការ

ក្រុមការងារបច្ចេកទេសអនុវត្តគម្រោងគំរូអេដ+ត្រូវជួបប្រជុំប្រចាំខែ។ ប្រធានក្រុមការងារបច្ចេកទេស នឹងត្រូវជ្រើសរើសក្នុងចំណោមសមាជិកក្រុម និងអនុម័តដោយប្រធានលេខាធិការដ្ឋាន។ ប្រធានក្រុមការងារបច្ចេកទេស ជាប្រធានដឹកនាំកិច្ចប្រជុំ។ សមាជិកដែលមកពីលេខាធិការដ្ឋានម្នាក់ នឹងត្រូវតែងតាំងជាលេខាធិការ របស់ក្រុមការងារបច្ចេកទេស ។ លេខាធិការក្រុមបច្ចេកទេសអនុវត្តគម្រោងគំរូអេដ+ ត្រូវធានាថាលិខិតអញ្ជើញចូលរួមកិច្ចប្រជុំដោយមានភ្ជាប់ឯកសារដែលត្រូវពិភាក្សា បានធ្វើជូនដល់គ្រប់សមាជិក រយៈពេល១សប្តាហ៍មុនកិច្ចប្រជុំ។ លេខាធិការត្រូវធ្វើសេចក្តីព្រាងកំណត់ ហេតុកិច្ចប្រជុំ ជូនគ្រប់សមាជិកក្នុងរយៈពេល៣ថ្ងៃបន្ទាប់ពីកិច្ចប្រជុំ។ សមាជិកទាំងអស់ត្រូវផ្តល់យោបល់លើសេចក្តីព្រាងកំណត់ហេតុ កិច្ចប្រជុំក្នុងរយៈពេល៣ថ្ងៃ បន្ទាប់មកលេខាធិការកែសម្រួលកំណត់ហេតុកិច្ចប្រជុំតាមការផ្តល់យោបល់ និងធ្វើកំណត់ហេតុសម្រេចជូនគ្រប់សមាជិកក្រុមបច្ចេកទេស។ កំណត់ហេតុកិច្ចប្រជុំត្រូវមាន កាលបរិច្ឆេទ ពេលវេលា ទីកន្លែង ប្រធានបទជាបន្តបន្ទាប់ក្នុងកិច្ចប្រជុំ និងផ្សព្វផ្សាយជាសាធារណៈ ជូនដល់គ្រប់អ្នកពាក់ព័ន្ធ តាមរយៈក្រុមប្រឹក្សាយោបល់ និងដាក់នៅក្នុងគេហទំព័រ អេដ+កម្ពុជា។ ក្រុមការងារបច្ចេកទេសអនុវត្តគម្រោងគំរូអេដ+ នឹងមានការជួយគាំទ្របច្ចេកទេស ពីអ្នកឯកទេសអន្តរជាតិ និងទីប្រឹក្សាបច្ចេកទេសជាតិ និងអន្តរជាតិផងដែរ។

៥. ការធ្វើសេចក្តីសម្រេច

ក្រុមការងារបច្ចេកទេសអនុវត្តគម្រោងគំរូនេះមិនមែនជាអ្នកធ្វើសេចក្តីសម្រេចទេ ប៉ុន្តែជាអ្នកផ្តល់អនុសាសន៍ដល់ក្រុមការងារអេដ+ កម្ពុជា និង លេខាធិការដ្ឋានក្រុមការងារ អេដ+ កម្ពុជា ជារៀងរាល់ខែ។ អនុសាសន៍នានានឹងត្រូវធ្វើឡើង តាមគោលការណ៍នៃការឯកភាពមតិ។

៦. ការទទួលខុសត្រូវតួនាទីនិងភារកិច្ច

ក្រុមការងារបច្ចេកទេសអនុវត្តគម្រោងគំរូនេះ ត្រូវធ្វើការជាមួយលេខាធិការដ្ឋានក្រុមការងារអេដ+កម្ពុជា ដើម្បីគាំទ្រដល់ការបង្កើតគោលការណ៍ណែនាំ និងវិធីសាស្ត្រ សម្រាប់ការអនុវត្តគម្រោងគំរូនៅថ្នាក់ក្រោមជាតិ ដោយរួមបញ្ចូលទាំងការជ្រើសរើសតំបន់សម្រាប់ការអនុវត្តគម្រោងគំរូផងដែរ។ ការបង្កើតគោលការណ៍ណែនាំ និងវិធីសាស្ត្រ នេះត្រូវផ្អែកលើមូលដ្ឋាននៃមេរៀន និងបទពិសោធន៍ ដែលដកស្រង់ចេញពីការអនុវត្តគម្រោងគំរូដែលមានស្រាប់។ ការងារបច្ចេកទេសរួមមាន៖

- អនុវត្តដោយផ្ទាល់ ឬ ចាត់ចែងឲ្យមានការសិក្សា ពីការអនុវត្តគម្រោងគំរូនៅក្នុង និងក្រៅប្រទេស និងវិធីសាស្ត្រអនុវត្ត នៅថ្នាក់ក្រោមជាតិ
- សម្របសម្រួលជាមួយដៃគូដែលធ្វើការងារក្នុងវិស័យដូចគ្នា
- ចូលរួមផ្តល់ **បង្កើត**អនុសាសន៍សម្រាប់សកម្មភាពអនុវត្តគម្រោងគំរូអេដ+
- អនុវត្តដោយផ្ទាល់ ឬ ចាត់ចែងឲ្យមានការសិក្សា (**តាមភាពជាក់ស្តែង**) ពីបទពិសោធន៍ដែលមានស្រាប់សម្រាប់ការចុះបញ្ជី
- ចូលរួមផ្តល់ជាគោលការណ៍ **បង្កើត**អនុសាសន៍សម្រាប់បែបបទនៃការចុះបញ្ជី អេដ+ នៅថ្នាក់ជាតិ
- ប្រឹក្សាយោបល់ជាមួយក្រុមបច្ចេកទេសដទៃទៀតនៅពេលដែលមានការពាក់ព័ន្ធ

ដើម្បីជៀសវាងបញ្ហាអនុវត្តការងារត្រួតលើគ្នា ជាការចាំបាច់ ក្រុមការងារបច្ចេកទេសអនុវត្តគម្រោងគំរូ ត្រូវធ្វើការ និងសម្របសម្រួលជាមួយ ក្រុមបច្ចេកទេសបីដទៃទៀត ដែលកំពុងដឹកនាំ និងបំពេញការងារលើ៖ ១)ការចែករំលែកផលប្រយោជន៍ ២)ប្រព័ន្ធធានាសុវត្ថិភាព និង ៣) ត្រួតពិនិត្យ រាយការណ៍ និងផ្ទៀងផ្ទាត់កំរិតយោង នៅថ្នាក់ជាតិ ។ ភារកិច្ចជាក់លាក់របស់ក្រុមនេះត្រូវពិចារណាថា តើ សមាសភាគទាំងអស់អាចអនុវត្តវិធីសាស្ត្រដោយរបៀបណានៅថ្នាក់ក្រោមជាតិ និងបន្ទាប់មកវិធីសាស្ត្រអនុវត្តនៅថ្នាក់ជាតិ។

ក្រុមការងារបច្ចេកទេសអនុវត្តគម្រោងគំរូនឹងផ្តល់អនុសាសន៍ដល់ក្រុមការងារ អេដ+ កម្ពុជាតាមរយៈ

- ពិនិត្យរបាយការណ៍គម្រោងសាកល្បង អេដ+ និងឯកសារផ្សេងៗ
- ពិភាក្សាជាមួយអ្នកគ្រប់គ្រងគម្រោង និងអ្នកពាក់ព័ន្ធនឹងការគាំទ្រកម្មវិធី អេដ+
- ចុះពិនិត្យដល់ទីវាលប្រសិនបើមានការចាំបាច់

ភារកិច្ចជាក់លាក់របស់ក្រុមបច្ចេកទេស៖

- ការចូលរួមប្រជុំប្រចាំខែ (**សំណូមពរសមាជិកខ្លះ ពីរខែម្តងតាមការប្រជុំរបស់ក្រុមការងារអេដ+**)
- ការពិនិត្យឯកសារ និងបទបង្ហាញនានា និងផ្តល់យោបល់ កែលម្អលើឯកសារ និងបទបង្ហាញទាំងនោះ
- ផ្តល់ជាជំនួយដល់ទីប្រឹក្សា និងបុគ្គលិក លេខាធិការដ្ឋានក្រុមការងារ អេដ+ កម្ពុជា ក្នុងការអនុវត្តកិច្ចការរបស់ពួកគេ
- ចូលរួមនៅក្នុងវគ្គបណ្តុះបណ្តាល និងសិក្ខាសាលានានា។

ដោយសារមានកិច្ចការងារជាច្រើនដែលត្រូវបំពេញ ក្រុមការងារបច្ចេកទេសអនុវត្តគម្រោងគំរូត្រូវបង្កើតផែនការការងារ និងមានកំណត់ទំហំការងារ ជាក់លាក់ដែលត្រូវសម្រេចឲ្យបាន ដោយមានការពិភាក្សាជាមួយលេខាធិការដ្ឋានក្រុមការងារ អេដ+ កម្ពុជា ដើម្បីចាត់អាទិភាពការងារ។

៧. ការធ្វើរបាយការណ៍

សមាជិកក្រុមការងារបច្ចេកទេសអនុវត្តគម្រោងគំរូនេះ ត្រូវមានភារកិច្ចទទួលខុសត្រូវធ្វើរបាយការណ៍និងប្រឹក្សាយោបល់ជាមួយស្ថាប័ន សាមី និងក្រុមគោលដៅរបស់ខ្លួន។ **របាយការណ៍ត្រូវដាក់ជូនដល់ក្រុមការងារអេដ+ មួយសប្តាហ៍មុនការប្រជុំរបស់ក្រុមការងារ** សមាជិកទាំងនេះអាចស្នើសុំឲ្យមានការផ្តល់ពេលវេលាជាបន្ថែមដើម្បីពិចារណាបញ្ហាជាក់លាក់នានា ប្រសិនបើយល់ថា បញ្ហា

ទាំងនោះមានសារៈសំខាន់ជាពិសេស ចំពោះស្ថាប័នរបស់ខ្លួន និងតម្រូវឲ្យមានការពិភាក្សាជាបន្តបន្ទាប់។

ក្រុមការងារបច្ចេកទេសអនុវត្តគម្រោងគំរូ ត្រូវធ្វើសេចក្តីវាយការណ៍ដោយផ្ទាល់ទៅលេខាធិការដ្ឋានក្រុមការងារ អេដ+ កម្ពុជា តាមរយៈលេខាធិការ ក្រុមបច្ចេកទេសនេះ។

៨. រយៈពេល និងថវិកា

សមាជិកត្រូវធ្វើការប្រមាណជា១ថ្ងៃ ទៅ ៣ថ្ងៃ ក្នុងមួយខែ អាស្រ័យលើសកម្មភាពដែលត្រូវអនុវត្ត។ លក្ខខណ្ឌប្រតិបត្តិទាំងនេះ អាចនឹងកែសម្រួលបានទៅតាមការស្នើសុំរបស់ក្រុមការងារបច្ចេកទេស ដោយមានការអនុម័តពីក្រុមការងារ អេដ+ កម្ពុជា។

៩. ថវិកាគាំទ្រ

ការគាំទ្រថវិកា នឹងផ្តល់ដោយ កម្មវិធី UN-REDD និង គម្រោង FCPF (R-PP) ដោយយោងទៅតាមថវិកាដែលបានអនុម័ត សម្រាប់ការចំណាយ នៅក្នុងអំឡុងពេលនៃការអនុវត្តកិច្ចការនានាដែលទាក់ទងនឹងតួនាទីទាំងនេះ។ ការគាំទ្រមកពីក្រុមប្រឹក្សាខ្ពស់ការងារ ផ្សេងទៀតនឹងត្រូវពិចារណាផងដែរ។

***